

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/941/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813220383
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3813220383.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Oľgy Lichnerovej a sudkýň JUDr. Alice Beňovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa R. T. D., s.r.o., so sídlom v J., G. 5, W. XX XXX XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou P. T. s.r.o. so sídlom v J., G. 5, proti odporcovi I. B., bytom G., Na T. XXX/XX, t.č. bytom G., Q. cesta XA/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu M. zastúpeného JUDr. J. o zaplatenie 360,87 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 22. septembra 2014, č.k. 5C/12/2014-64 takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e.

Odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania n
e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 360,87 eur s príslušenstvom. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že medzi účastníkmi konania existoval záväzkovo právny vzťah na základe zmluvy o úvere. Súd prvého stupňa právny vzťah medzi účastníkmi konania považoval jednoznačne za spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na právnu úpravu zákona č. 258/2001 Z.z. uviedol, že predmetnú zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Zároveň považoval za potrebné uviesť, že zákon o spotrebiteľských úveroch patrí do oblasti predpisov občianskeho práva a je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku lex specialis (uvedené záver podporujú aj odkazy k textu zákona, aj keď nie presne v naznačených súvislostiach). Uvedené znamená, že pokiaľ určité otázky nie sú výslovne upravené zákonom č. 258/2001 Z.z., použijú sa na ich riešenie príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka, vrátane všeobecných ustanovení o záväzkoch podľa prvej hlavy ôsmej časti Občianskeho zákonníka. V konaní bolo nepochybne preukázané, že medzi účastníkmi (resp. právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom) došlo uzavretiu zmluvy o splátkovom úvere, na základe ktorého boli odporcovi poskytnuté finančné prostriedky vo výške 253,- eur a odporca sa zaviazal dlžnú sumu uhradiť spolu s úrokom v pravidelných 30 mesačných splátkach. Rovnako bolo preukázané, že odporca si povinnosti zo zmluvy neplnil, preto právny predchodca navrhovateľa vyhlásil dňa 20.08.2010 mimoriadnu splatnosť celého úveru a odporca bol vyzvaný uhradiť celú dlžnú sumu v lehote 3 dní odo dňa doručenia výzvy. Odporca mal dobrovoľne plniť do 02.09.2010. Od tohto dňa začala plynúť navrhovateľovi (jeho právnemu predchodcovi) premlčacia doba 3 roky na uplatnenie nároku voči odporcovi. Navrhovateľ si teda mohol svoj nárok uplatniť najneskôr dňa 02.09.2013. Návrh však bol na súd podaný až dňa 19.9.2013, teda po uplynutí premlčacej doby. Odporca v konaní námietku premlčania voči nároku navrhovateľa nevzniesol, súd prvého stupňa však v zmysle ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. na premlčanie musel prihladiť z úradnej povinnosti. Vzhľadom k

tomu, že navrhovateľ svoj návrh voči odporcovi na súde uplatnil až po uplynutí premlčacej doby, súd na premlčanie prihladol z úradnej povinnosti, a preto návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V konaní bol úspešný odporca a preto mu vznikol nárok na náhradu trov konania. Odporcovi však v konaní žiadne trovy nevznikli, preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a jeho návrhu vyhovieť, resp. v zmysle § 221 ods. 1, 3 Obč. zákonníka napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že nesúhlasí s aplikáciou ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na daný prípad, keďže predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014. Zastával názor, že aplikáciou ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa článku 1 ods. 1 a článku 1 ods. 2 Ústavy SR k porušeniu zákazu diskriminácie podľa článku 12 ods. 1 a 2 Ústavy SR a článku 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu ochrany pred svojvoľným zásahom štátnej moci zakotvenej v článku 13 ods. 4 Ústavy SR, k narušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR, článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, článku 1 Dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy SR, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovej článkom 47 ods. 3 Ústavy SR a článkom 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Uviedol, že aplikáciou ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa na prebiehajúce súdne konania bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zotretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a k závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Poukázal na to, že Ústava SR priznáva každému z účastníkov súdneho konania rovnaké postavenie. Odhliadnuc od skutočnosti, že možnosť zbaviť sa dluhu vznesením námietky premlčania už sama o sebe znamená zásah do majetkových práv a zásad dobrých mravov, prijatím § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa zákonodarca zašiel ešte ďalej a uložil súdom a iným orgánom povinnosť vyhľadávať dôvody, pre ktoré by mohol nárok veriteľa zamietnuť, či pre ktoré by nemusel priznať veriteľom uplatnený nárok v plnej výške a skúmať dôkazy v tom svetle, čím zákonodarca de facto zlegalizoval postavenie súdu ako advokáta - dlžníka. Nedovoleným spôsobom tak zasiahol do princípov právneho štátu. S poukazom na to, že v konaní si uplatnil svoj nárok žalobným návrhom zo dňa 19.09.2013, pričom predmetné ust. § 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa nadobudlo účinnosť až dňa 01.05.2014, nesúhlasil s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Uplatnil si náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z jedného úkonu právnej služby spolu vo výške 41,52 eur s DPH.

Odporca a vedľajší účastník na strane odporcu sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom názore, že peňažný nárok navrhovateľa je premlčaný, keď otázku premlčania v danej veci posudzoval podľa ust. § 101 Obč. zákonníka, ktorý stanovuje trojročnú premlčaciu lehotu. Konštatoval, že na premlčanie nároku navrhovateľa musel prihladnúť z úradnej povinnosti v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Navrhovateľ svojím odvolaním namieťa nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa v súvislosti s aplikáciou ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa na daný prípad, keďže predmetné ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2004, pričom v konaní si uplatnil svoj peňažný nárok žalobným návrhom zo dňa 19.09.2013, preto nesúhlasil s aplikáciou ust. §5b Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s vysloveným právnym názorom súdu prvého stupňa, aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam navrhovateľa uvádza nasledovné:

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že odporca uzatvoril dňa 15.03.2010 s právnym predchodcom navrhovateľa - spoločnosťou Q. V. Y. a.s. zmluvu o pôžičke, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá suma 253 eur na zakúpenie tovaru. Odporca sa zaviazal uhradiť navrhovateľovi, resp. jeho právnomu predchodcovi sumu celkom 432 eur v 30-tich mesačných splátkach po 14,40 eur. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že v danom prípade sa jedná o právny vzťah zmluvných strán na základe spotrebiteľskej zmluvy, ktorý možno podriaďiť režimu zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Vzhľadom k tomu, že odporca si neplnil svoje povinnosti zo zmluvy, preto právny predchodca navrhovateľa vyhlásil dňa 20.08.2010 mimoriadnu splatnosť celého úveru a odporca bol vyzvaný uhradiť celú dlžnú sumu v lehote do troch dní od doručenia výzvy, t.j. do 02.09.2013. Od tohto dňa začala navrhovateľovi plynúť trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku na súde. Navrhovateľ si teda mohol uplatniť nárok na súde najneskôr dňa 02.09.2010, návrh však na súd bol podaný až dňa 19.09.2013, teda po uplynutí 3- ročnej premlčacej doby. Súd prvého stupňa prihliadal na premlčanie z úradnej povinnosti v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. v znení platnom od 01.05.2014 a preto návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol. Odvolačný súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý vzal na zreteľ § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom ako orgán „rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy“ bol povinný prihliadnuť na zákonný dôvod, ktorý bránil priznať plnenie požadované návrhom. Bolo potrebné zohľadniť § 52 ods. 2 veta tretia Obč. zákonníka, podľa ktorého pre všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Obe tieto ustanovenia nadobudli účinnosť 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom, t.j. na všetky konania, ktoré neboli ukončené pred týmto dňom. Z uvedených dôvodov nie je preto opodstatnená námietka navrhovateľa, že súd prvého stupňa nemohol v danom prípade aplikovať ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa a sám bez námietky odporcu posudzovať premlčanie. Ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa normuje predovšetkým procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy a má preto charakter procesnoprávny. Týmto orgánom je najmä súd, čo vyplýva jasne a nepochybne z odvolávky normatívneho textu na premlčanie vo význame prekážky žalovateľnosti uplatneného subjektívneho práva. To, že zákonodarca použil v citovanej norme pojem premlčanie, ktoré je upravené v hmotnoprávnych predpisoch, na tom nič nemení. Použil ho totiž v kontexte s prihliadnutím na skutočnosti, ktoré bránia priznať plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Priznáva sa jednoznačne ochrana ohrozenému alebo porušenému subjektívnemu právu, čo nepochybne je zrejme úloha civilného práva procesného. Ust. §5b Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje postup súdu a preto sa má použiť režim okamžitej aplikability procesných noriem, t.j. na všetky prípady v čase rozhodovania. Na základe uvedených úvah bol odvolačný súd toho názoru, že ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa súd prvého stupňa správne aplikoval, neporušil tak žiadne z procesných práv navrhovateľa, z ktorého dôvodu boli odvolacie námietky navrhovateľa neopodstatnené. Súd prvého stupňa nenarušil rovnosť účastníkov konania, je totiž vecou veriteľa, aby si chránil svoje záujmy a nespoliehal sa na právnu nevedomosť účastníka v postavení spotrebiteľa, v dôsledku ktorej sa nedovolá premlčania. V zmysle uvedeného sú odvolacie námietky navrhovateľa o porušení princípu právnej istoty či zákazu pravej retroaktivity neopodstatnené.

Z týchto dôvodov odvolačný súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko odporca a vedľajší účastník nepodali návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.